

3. gr.

Fulltrúaráð fjárskiptamála skipa 6 menn, eða 3 fyrir hvorn hrepp og skulu þeir kosnir á almennum fundi atkvæðisbærra fjáreigenda í hvorum hreppi. Kjósa skal fulltrúana hluthundnum kosningum ef óskað er. Enn fremur skal kjósa jafnmarga varamenn. Fulltrúaráðið kys 3 menn í framkvæmdanefnd og aðra 3 til vara.

145

25. ágúst

4. gr.

Aðalstörf framkvæmdanefndar eru:

Að sjá um fullkomna eyðingu hins gamla fjárstofns;

að sjá um að einangrun svæðisins sé sem allra bezt tryggð;

að greiða fyrir kaupum á ósýktu fé til fjárskiptanna og sjá um að framkvæmdir allar séu í sem beztu lagi og í samræmi við gildandi lög, er þar að lúta. Framkvæmdanefndinni er heimilt að velja mann eða menn, til að fara á fund sauðfjár-sjúkdómanefndar, til að vinna að framgangi málsins og er að öðru leyti skylt að starfa að málefnum fjárskiptasvæðisins í samráði við nefndina og framkvæmdastjóra hennar.

5. gr.

Sameiginlegur kostnaður, sem ekki tilheyrir fjárkaupum og jafnast á innkeypt fé, skiptist á hreppana í hlutfalli við meðalfjártölu þeirra samkvæmt vorframtölum síðustu þriggja ára, áður en fjárskipti fara fram.

Samþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 88 9. júlí 1941, til þess að öðlast þegar gildi, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 25. ágúst 1945.

Pétur Magnússon.

Gunnl. E. Briem.

L Ö G R E G L U S A M Þ Y K K T

fyrir Suður-Þingeyjarsýslu.

146

27. ágúst

F Y R S T I Þ Á T T U R

Ákvæði, er taka bæði til kauptúna og sveita.

I. KAFLI

Um velsæmi og hegðun.

1. gr.

Á almannafæri mega uppbot og óspektir ekki eiga sér stað. Ekki mega menn safnast saman á almannafæri, svo að til tálma sé fyrir umferðina.

Þegar talað er um almannafæri í samþykkt þessari, er átt við götur, vegi og svæði, sem almenningur fer um, eða ætluð eru til almennings afnota, svo sem leikvelli, torg, bryggjur, bólvirki, svo og veitingastaði, afgreiðslustaði bifreiða, úti-samkomusvæði o. þ. h. Um samkomuhús, brýr, skeiðvelli og fjárréttir gilda ákvæði samþykktar þessarar um almannafæri, eftir því, sem við á.

2. gr.

Þegar fjölmenni safnast saman á almannafæri, þar á meðal við dyr kirkna, sölubúða, samkomuhúsa eða annars staðar, þar sem almenningur kemur saman,

146 skulu menn haga sér eftir fyrirmælum, sem lögreglan setur til þess að varðveita
27. ágúst góða reglu.

3. gr.

Á almannafæri má ekki fljúgast á, æpa, blístra, syngja hátt eða hafa í frammi neinn hávaða eða ofsalegt eða móðgandi athæfi, sem raskar allsherjarreglu eða ónáðar vegfarendur eða þá, sem búa í nágrenninu.

4. gr.

Bannað er að hafast að að óþörfu nokkuð það, sem raskar næturró manna, og enginn má að ástæðulausu berja á dyr eða glugga, hringja dyrabjöllum eða aðhafast neitt það, sem ónáðar eða móðgar húsbúendur.

5. gr.

Á fjölförnum götum og vegum eða þar, sem hætta getur stafað af, má ekki hafa leiki um hönd, ekki gera rennibrautir, renna sér á skautum eða sleðum eða hafa um hönd aðrar skemmtanir, sem hindra umferðina. Sömuleiðis er bannað að hanga utan í vögnum, sleðum, reiðhjólum eða bifreiðum, sem eru á ferð um götur eða vegi, eða festa við þá sleða, handvagna eða annað, sem til óþæginda getur orðið.

6. gr.

Ekki má skjóta úr byssu, riffli eða skammbyssu, af boga eða öðrum skotvopnum á eða yfir fjölfarnar götur né heldur kveikja í púðri, olíu, benzíni eða öðrum eldfimum efnum eða sprengiefnum, og ekki kasta frá sér steinum, glerbrotum, snjókögglum, slori, vatni eða öðru, er tjóni getur valdið eða óþægindum þeim, er um fara.

Nauðsynlegar sprengingar við götur, torg eða á almannafæri má aðeins gera með leyfi lögreglustjóra, og skal ætíð, þegar sótt er um leyfi til slíks, tilgreina hver framkvæmi verkið, og ber verkstjóri og sá, sem verkið er unnið fyrir, ábyrgð á að allrar varúðar sé gætt. Sprengiefni og önnur slík eldfim efni má hvorki geyma í íbúðarhúsum né annars staðar, þar sem hætta stafar af.

7. gr.

Enginn má ganga dulklæddur á almannafæri nema hann sé á leið á eða af grimudansleik eða álfadans. Ekki heldur í búningi sem misþýður velsæmi eða raskar almennri reglu. Einnig er bannað að hafa í frammi hneykslanlegt athæfi á almannafæri með ósæmilegum orðum eða látbragði.

8. gr.

Drukknnum mönnum, sem finnast ósjálfbjarga eða eru með óspektir á almannafæri, skal ráðstafa á tryggilegan hátt þar til þeir eru komnir til sjálfs sín aftur. Þeim mönnum, sem sökum ölæðis hafa í frammi hávaða eða ósæmilegt athæfi eða látbragð á almannafæri, skal ráðstafa á sama hátt, þar til þeir koma til sjálfs sín aftur, og skulu þeir þá enn fremur sæta sektum eftir samþykkt þessari fyrir röskun á allsherjar friði og reglu, er þeir kunna að hafa valdið með drykkjuskap sínum og ólátum. Ölvaðir menn mega ekki draga fé í réttum.

9. gr.

Enginn má baða sig eða synda nakinn á opinberum baðstöðum eða sundlaugum fyrir almennig, við bryggjur kauptúna eða annars staðar svo nærri landi eða skipum á höfninni, að hneyksli valdi.

10. gr.

Hver sá, sem staddur er á almannafæri, er skyldur til að segja til nafns síns og heimilis, ef lögreglan krefst þess.

11. gr.

Almenningi er skylt að hlýða öllum skipunum lögregluvaldsins. Ef nauðsyn ber til, getur lögregluvaldið krafði sér til aðstoðar hvern fulltíða karlmann, sem viðstaddur er, til þess að afstýra óreglu og óspektum á almannafæri, en heimtingu eiga slíkir menn á fullum bótum úr hreppssjóði hlutaðeigandi hrepps fyrir tjón, er þeir kunna að bíða fyrir það á fatnaði eða limum, en hreppssjóður á aðgang að hinum seka.

146

27. ágúst

II. KAFLI

Ákvarðanir til að afstýra tálmunum og hættum fyrir umferðina.

12. gr.

Án leyfis lögreglustjóra má enginn setjast að á almannafæri til að selja vörur eða reka aðra atvinnu. Börn yngri en 14 ára mega alls ekki selja vörur á almannafæri.

13. gr.

Enginn má án leyfis hlutaðeigandi umráðamanns láta fyrirberast í umgirtu svæði eða á öðrum friðuðum stöðum né fara inn í hús manna í óleyfi.

14. gr.

Hlaðna byssu má ekki bera á götum eða vegum. Byssu skal ávallt bera þannig að hlaupið viti upp. Gaddhrifur, ljái og aðra slíka hluti, sem tjón getur hlotizt af, má ekki flytja eftir götum eða vegum nema svo sé um búíð, að engin hætta geti stafað af.

15. gr.

Á alfaraveg má ekki leggja eða setja neitt það, er tálmar umferðina, frekar en nauðsynlegt er vegna vöruflutninga og skal þess ætíð gætt, að það geri sem minnstan farartálma. Að flutningi loknum skal vandlega hreinsa svæðið, sem notað var. Bifreiðar, vagnar, hjólbörur og sleðar mega standa á götum eða vegum lengur en nauðsynlegt er til að fylla þá og tæma, og aldrei mega þeir standa á gangstéttum. Hreppsnefnd ákveður, í samráði við lögreglustjóra, hvar á götum eða torgum vagnar eða bifreiðar mega standa og setur sérstakar reglur þar að lútandi.

16. gr.

Á alfaravegi má ekki vinna neina vinnu, sem tálmar umferð manna, eða gerir hana hættulega, svo sem höggva eða sprengja grjót, telgja tré, járna hesta eða því um líkt, nema leyfi lögreglustjóra komi til.

17. gr.

Ekkert má hafa í opnum gluggum, sem niður getur fallið á vegi eða götur og valdið skaða á þeim, er fara um og ekki má heldur leggja eða hengja neitt það upp á hús eða hafa laust á húsum uppi, er skaða getur valdið vegfarendum, og bera umráðamenn og eigendur húsanna ábyrgð á þeim skaða, er stafar af hirðuleysi þeirra í þessu efni.

18. gr.

Enginn má gera skurði í götur eða torg kaupúnanna eða alfaravegi hvar sem er, nema hann hafi til þess leyfi hlutaðeigandi stjórnarvalds. Fáist slíkt leyfi, skal verkið unnið þannig, að sem minnstur farartálmi sé að, og ætíð skal gæta þess að vegfarendur séu aðvaraðir um farartálmanir, með nægilega greinilegum ljósum, frá því fer að skyggja að kvöldi og þar til bjart er orðið að morgni.

Að öðru leyti gerir hlutaðeigandi stjórnarvald og lögreglustjóri þær ráðstafanir, er þurfa þykir til þess, að afstýra hættum fyrir vegfarendur. Ef slíkt verk

146 dragast úr hófi fram, getur hlutaðeigandi hreppsnefnd eða lögreglustjóri, eða bæði 27. ágúst í sameiningu, látið ljúka verkinu og sett götur, torg eða vegi í samt lag aftur á kostnað þess, er verkið átti að framkvæma.

19. gr.

Nú er hús svo hrörlegt, að hætt er við að það hrynji eða einhver hluti þess, og getur lögreglustjóri þá bannað að nota húsið og lagt fyrir eigandann að rífa það eða endurbæta það svo sem þörf gerist til þess að afstýra hættu, innan tiltekins tíma. Enn fremur getur lögreglustjóri, á kostnað eigandans, gert aðrar ráðstafanir, sem hann telur nauðsynlegar til þess að afstýra hættu fyrir vegfarendur og aðra. Ákvæði þetta nær einnig til þess, þegar steinvegg, trévegg eða annarri girðingu liggur við falli eða hruni.

Nú er bryggjum, pöllum eða öðrum mannvirkjum svo áfátt, að hætta getur af því stafað fyrir þá, sem um fara, t. d. þegar göt eru á pöllum eða mannvirki fúin, og getur þá lögreglustjóri krafizt þess af eigendum mannvirkjanna, að þeir gangi svo frá þeim, að hættulaust sé. Tryggilega skal gengið frá öllum mannvirkjum, bæði einstaklinga og opinberum, þannig að mönnum og skepnum stafi eigi hætta af. Skurði og gryfjur, sem ekki eru nauðsynleg að verki loknu, skal fylla og jafna yfir.

20. gr.

Áhöld, sem notuð eru til að hefja upp eða renna niður vörum eða öðru við bryggjur og hús, sem liggja við alfaraveg, skulu vera nægilega traust, og þeir, sem þau nota, skulu vera áreiðanlegir menn. Lausir stigar mega ekki standa við húsveggi eða önnur mannvirki við alfaravegi, eftir að dimmt er orðið. Brot gegn ákvæðum þessarar greinar eða fyrirskipunum lögreglunnar hér að lútandi, eru á ábyrgð þess, er verkið vinnur eða annast, eða ef hann er ekki tilgreindur, þá á ábyrgð eiganda eða umráðamanna.

21. gr.

Hvarvetna, þar sem girðingahlið eru á vegum, götum eða stígum, er liggja heim að byggðum býlum, er bannað að hafa yfir þeim þverslár eða strengi, nema svo sé hátt undir, að öruggt sé, að ríðandi maður eða yfirbyggðar bifreiðar reki sig ekki upp undir. Er það á ábyrgð landseta, að þessa sé gætt. Um girðingahlið á vegum og girðingar meðfram þeim skal að öðru leyti fara samkvæmt ákvæðum gildandi vegalaga.

III. KAFLI

Umferð um vegi.

22. gr.

Allir, sem fara um vegi, hvort heldur eru gangandi, ríðandi, í bifreið, á hjólum eða öðrum farkosti, skulu, þá er þeir mæta einhverjum eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sér, gripum sínum og farartækjum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu og svo nærri vegarbrún eða gangstéttarbrún, sem auðið er. Sá, sem vill komast fram fyrir vegfarendur, skal víkja til hægri handar, þó ekki meira en nauðsyn krefur. Við vegamót skal, ef þörf gerist, sá bíða, sem hefur farartæki á vinstri hönd. Þeir, sem fara um gangstéttir, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að víkja út á akbraut.

23. gr.

Þeir, sem ríða eða aka á almannafæri, skulu gæta allrar varúðar. Vagnar eða sleðar með hesti fyrir mega aldrei standa á almannafæri, nema ökumaður eða annar vel hæfur maður gæti hestsins. Ríðandi mönnum, lestamönnum og öðrum, er far-

angur flytja, er skylt að vikja úr vegi eða jafnvel út af götum eða vegum fyrir vögn-um, er þeir mæta, ef vagninn kemst ekki leiðar sinnar að öðrum kosti. Þó á sá vegfarandi ætíð umferðarréttinn á brú eða uppfyllingu, þar sem ekki er unnt að komast fram hjá, sem fyrr er kominn út á og skal hinn bíða á þeim stað, þar sem greiðlega verður komizt fram hjá. **146**
27. ágúst

24. gr.

Það er með öllu bannað að ríða, beita fyrir vagn eða flytja farangur á höltum eða meiddum hestum, horuðum, eða sem af öðrum ástæðum eru svo illa á sig komnir, að ekki hafa fullan þrótt, t. d. eru illa járnaðir. Hesta eða aðra gripi má ekki slá með öðru en þar til gerðum keyrum eða ólarsvipum. Vírsvipur eða annað, sem sakað getur hestana, má ekki nota. Aldrei má slá hesta í höfuð, fætur eða nára.

25. gr.

Það er bannað að ríða eða aka móti skruðgöngum og líkfyldum eða fram hjá þeim. Skal vikja úr vegi fyrir þeim ef unnt er, eða nema staðar meðan þær fara fram hjá.

26. gr.

Slökkvilið eru undanskilin ákvæðum þessarar samþykktar um vagna. Allir eru skyldir að vikja úr vegi fyrir þeim svo fljótt, sem auðið er. Sama gildir um sjúkragagna.

IV. KAFLI

Um bifreiðar og reiðhjól.

27. gr.

Bifreið nefnist í þessari samþykkt hvert það ökutæki, sem knúið er áfram af aflvél í ökutækinu sjálfu, og ætlað er til þess að flytja fólk eða varning. Samþykktin nær þó ekki til vagna, sem renna á spori, eða ökutækja, sem notuð eru eingöngu af slökkviliði.

28. gr.

Lögreglustjóri getur takmarkað eða bannað umferð bifreiða á vegum og einstökum götum, ef slík umferð álizt hættuleg eða þegar vegir eru svo á sig komnir að þeir þola ekki umferð, einkum á vorin meðan klaka leysir úr jörðu.

29. gr.

Um gerð bifreiða fer eftir lögum, er þar um gilda.

Ljós skal jafnan tendra á bifreiðum, þegar skyggja tekur, og ávallt hafa þau tendruð, er þær eru á ferð, frá því birtu bregður að kvöldi og þangað til að albjart er orðið að morgni.

Lögreglustjóri ákveður nánar um ljósanotkun bifreiða, ef þurfa þykir.

30. gr.

Ef bifreið mætir vögnum á stað, þar sem hvorugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar þar sem hinir komast fram hjá henni.

31. gr.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð, þegar hætt er við árekstri, og ávallt áður en farið er fyrir götuhorn eða yfir gatnamót, og er hann ekur bifreiðinni aftur á bak. Hætta skal hann að gefa hljóðmerki ef hestar hræðast eða verða órólegir og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum. Bifreiðarstjórar skulu gæta þess, einkum að næturlagi, að gera eigi

146 hávaða um nauðsyn fram með hljóðmerkjum. Þeir bera ábyrgð á því, að farþegar 27. ágúst í vögnum þeirra hafi eigi um hönd hávaða eða söng, er raski næturró manna.

32. gr.

Ef bifreiðarstjóri verður þess var, að laus hross eða annar búpeningur eru á vegi þeim, er hann ekur um, skal hann hægja á bifreiðinni og eigi aka hraðar en á 20 km hraða, þar til hann er kominn fram hjá. Ef gripirnir hlaupa á undan bifreiðinni eftir veginum má bifreiðin ekki aka á eftir þeim með meiri hraða en 15 km og eigi lengri leið en hálfan km í einu.

33. gr.

Þegar bifreið mætir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri stöðva bifreiðina, meðan reksturinn fer fram hjá. Komi bifreið á eftir fjárrekstri á vegi, skal bifreiðarstjóri gera fjárrekstrarmönnum aðvart um, að hann óski að komast fram hjá rekstrinum, og er rekstrarmönnum þá skylt að víkja rekstrinum til hliðar á veginum, svo að bifreiðin geti komizt fram hjá. Ef rekstur kemst eigi fram hjá bifreið vegna þrængsla, skal bifreiðin aka til baka, þangað til að nægilegt svigrúm fæst. Aldrei má bifreið valda því, að fjárrekstur fari út af vegi á hættulegum og erfiðum stöðum, svo sem klungrum, skriðum og þröngum giljum, þar sem erfitt er að koma fénu á veginn aftur.

34. gr.

Að öðru leyti skal fara eftir ákvæðum bifreiðalaganna og reglugerðum þeim, sem settar eru eða settar verða samkvæmt þeim lögum um notkun bifreiða.

35. gr.

Á hverju reiðhjóli, sem notað er, skal vera bjalla, sem gefur hveltt hljóð, og skulu hjólreiðamenn láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri, og ætíð áður en þeir fara fyrir húsdyr, horn eða gatnamót.

Skylt er hjólreiðamönnum að hafa ljósker, er snúi fram á reiðhjólunum og lýsi fram undan sér, og hafa þau tendruð, er þeir eru á ferð, frá því er skyggja tekur að kvöldi og þar til hjart er orðið að morgni.

Þar, sem gæta þarf sérstakrar varúðar, má aldrei aka hraðar en svo, að stöðva megi hjólin þegar í stað. Sé for eða bleyta á götunni skal aka svo, að ekki slettist á aðra vegfarendur. Á hjóli mega aldrei vera fleiri menn en hjólin eru gerð fyrir. Skylt er hjólreiðamanni að nema staðar, ef reið hans veldur því, að hestur fælist eða gerist órór. Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal hjólreiðamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi, ef þess er krafizt, og hjálpa þeim, er slasazt hefur, ef þörf gerist. Hjólreiðamaður skal nema staðar þegar, ef lögreglan gefur honum merki um það. Eigandi hjóla ber ábyrgð á brotum á samþykkt þessari, ef hann lánar þeim, sem yngri er en 14 ára.

V. KAFLI

Almenn ákvæði um fjallskil og ágang búpenings.

36. gr.

Um rekstur búpenings til afrétta, hirðingu hans og fjallskil, fer eftir fjallskilareglugerð Suður-Þingeyjarsýslu, eins og hún nú er eða síðar kann að verða.

Að öðru leyti eru allir skyldir að gæta svo sauðfénaðar síns, geitpenings, hrossa og annarra gripa og alifugla, að ekki gangi og valdi skemmdum á varplöndum, engjum, túnnum, ökrum og matjurtagörðum annarra. Bæti eigandi eða umráðamaður penings skaðann, ásamt áföllnum kostnaði, eftir því, sem eignar- eða leigu-

peningur hefur valdið honum. Um ákvörðun skaðabóta skal fara eftir mati úttektarmanna, nema öðruvísi sé ákveðið í fjallskilareglugerðinni eða lögum.

146

27. ágúst

Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur úti um hagann, eru réttdræpir hvar sem þeir sjást úti. Flækingshunda og ketti, sem ekki eru í eigu eða umsjá neins manns, getur lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn sig fram innan þriggja sólarhringa og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum hundum og köttum, ef enginn vill hirða þá.

Skyllt er mönnum að sjá um, að hundar fylgi ekki til kirkju né til heimila, þar sem jarðarfararathöfn fer fram.

VI. KAFLI

Um friðun almenningsigna og fleira.

37. gr.

Enginn má skemma, lýta eða óhreinna né á annan hátt spilla almennings- eignum, hvort heldur eru vegir, vatnsból, vatnsveitumannvirki, byggingar, raf- áhöld, rafþræðir, ljósker, bryggjur, bryggjuáhöld, símar, brunaboðar, björgunartæki eða annað, sem ætlað er til almennings nota. Sama gildir um víðvarpsútbúnað einstakra manna.

38. gr.

Enginn má rita, rispa, tjarga, teikna né mála á hús manna eða girðingar neitt það, sem hneyksli getur valdið, skemmdum eða óprýði. Enginn má heldur skemma girðingar þær, er standa um afgirta garða, reiti, tún eða önnur mannvirki. Það er bannað að klifra yfir þær eða fara í gegnum þær, nema með leyfi eiganda eða umráðamanna. Enginn má á nokkurn hátt vísvitandi spilla nokkrum eignum sýslubúa. Komi slíkt fyrir, skal sá er veldur bæta fullum bótum þann skaða, sem hann gerir.

39. gr.

Enginn má skemma, troða eða spilla á annan hátt ræktuðum blettum, túnnum, engjum, matjurtagörðum, skóglendi eða skrúðgörðum manna, hvort sem girt er eða ógirt. Ekki má heldur skemma plötur né á nokkurn hátt spilla neinu í grafreitum eða saurga þá á nokkurn hátt. Girðingum má ekki spilla né skilja eftir opin hlið, sem lokað verður.

40. gr.

Enginn óviðkomandi maður má hagnýta sér eða tileinka sér neinar nytjar, svo sem beit, berjatöku, egg, veiði, fugla, fiska eða annað án leyfis landeiganda.

41. gr.

Öllum er skylt að ganga vel og þrifalega um áningarstaði sína og tjaldstæði, eða þar sem þeir koma saman á víðavangi. Ber að ræsta slíka staði vandlega af öllum óhroða og rusli, svo sem dósnum, flöskum, bréfum og matarleifum og öðru þvilíku, áður en staðurinn er yfirgefinn, og hylja ruslið í gröf eða gjótu eða flytja það burtu.

Flöskur má aldrei brjóta á víðavangi. Bannað er að eyða eða spilla gróðri með lyng- eða hrisrifi eða á annan hátt. Einnig er bannað að kveikja í sinu, nema leyfi lögreglustjóra eða hreppstjóra komi til.

VII. KAFLI

Um uppfestar auglýsingar.

42. gr.

Hreppsnefnd ákveður hvar festa skuli upp auglýsingar frá yfirvöldum og öðrum stjórnarvöldum, og skal hún á kostnað sveitarsjóðs útvega í því skyni spjöld, svo mörg sem þurfa þykir.

Auglýsingar um sjónleiki, sýningar, samsöngva og aðrar skemmtanir, sem leyft er að halda, svo og aðrar auglýsingar, má festa upp hvar sem er með samþykki hlutaðeigandi húsráðanda.

43. gr.

Uppfestar auglýsingar skulu hlutaðeigendur taka niður, þegar þær hafa fullnægt tilgangi sínum. Löglega uppfestar auglýsingar má enginn rífa niður, rissa eða skrifa neitt á þær án heimildar, óhreinna eða gera ólæsilegar á annan hátt.

VIII. KAFLI

Um veitingastaði, samkomuhús og skemmtanir.

44. gr.

Allir staðir, þar sem höfð er á hendi almenn veitingasala matar og drykkjar og gististaðir fyrir almenning, skulu háðir sérstöku eftirliti lögreglustjóra og skal lögreglunni heimill aðgangur um húsakynni þau, sem notuð eru í sambandi við veitingarnar.

Í öllum gistihúsum skal halda nákvæma gestaskrá.

45. gr.

Hverjum, sem hefur veitingasölu, hverju nafni sem nefnist, er skylt að gera allt, sem í hans valdi stendur, til að afstýra því, að nokkuð það fari fram í húsi hans, sem kemur í bága við velsæmi og góða reglu.

46. gr.

Á veitingastað má enginn sýna af sér ofsalegt athæfi eða látbragð, hávaða eða nokkra ósæmilega hegðun.

47. gr.

Allir almennir veitingastaðir og samkomustaðir skulu vera lokaðir frá kl. 11½ að kvöldi til kl. 6 að morgni, og allir gestir, sem ekki eiga náttstað þar, skulu hafa farið út ekki síðar en ½ stundu eftir að lokað er. Þó má selja ferðamönnum greiða á hvaða tíma sem er. Heimilt er félögum að halda samkvæmi, dansleiki og aðrar skemmtanir án þess að vera bundnir við neinn sérstakan lokunartíma, ef ekki taka þátt í þeim aðrir en félagsmenn og gestir þeirra. Sama gildir um brúðkaup og samseti einstakra tiltekinna manna.

48. gr.

Við hvert veitingahús eða almennt samkomuhús skal eigandinn láta gera salerni, sem gestum er heimill aðgangur að. Skal veitingamaður eða húsráðandi sjá um, að því sé ávallt haldið vel hreinu.

49. gr.

Vilji einhver halda almenna samkomu, svo sem dansskemmtun, sjónleik, söngskemmtun, íþróttasýningu, myndasýningu o. s. frv., er almenningi sé boðið til eða

seldur aðgangur að, eða til að hafa veitingar á staðnum, skal hann til þess leita leyfis lögreglunnar. Lögreglustjóri veitir slík leyfi. Þó getur hann falið hreppstjórum að veita leyfin, hverjum í sínum hreppi. **146**
27. ágúst

Leyfishafa skal skylt að hlýða fyrirmælum þeim, sem lögregluvaldið setur til þess að varðveita góða reglu, velsæmi og hreinlæti. Honum er skylt að hlýða fyrirmælum heilbrigðisnefndar um ræsting og hreinlæti í húsrúminu, enda skal það ávallt nýræst, er samkoma byrjar.

Lögreglustjóri eða hreppstjóri getur krafizt þess, að þeir, er fá leyfi til að halda samkomur, hafi á sinn kostnað tryggt sér menn, er hreppstjóra geti verið til aðstoðar við eftirlit allan samkomutímann.

Fari nokkuð það fram, er brýtur í bág við reglur og velsæmi, er lögregluvaldinu heimilt að láta slíta samkomunni.

Almennar útisamkomur eru sömu reglum háðar, að svo miklu leyti sem því verður við komið.

50. gr.

Í samkomuhúsum sé jafnan gætt fyllsta öryggis gagnvart eldhættu. Ef enginn býr í húsinu skulu forstöðumenn fullvissa sig um, áður en skilið er við húsið, að ekki sé neins staðar óslökktur eldur. Einkum sé þess gætt, að ákveðnum mönnum sé falið eftirlit með eldhættu á barnasamkomum, þar sem jólatré eru höfð. Í öllum samkomuhúsum skal vera greiður gangur til útidyra.

51. gr.

Sérhverjum, sem sjúkling hefur á heimili sínu, er heimilt að fá bannað að almennar samkomur, sem háreysti geta valdið, séu haldnar svo nærri húsi hans, að hætta geti stafað af ónæði.

52. gr.

Föst kvikmyndahús má ekki starfrækja í sýslunni nema með leyfi hlutaðeigandi hreppsnefndar og lögreglustjóra, og með þeim skilyrðum að því er útbúnað og loftrými snertir, sem hún tiltekur. Hreppsnefnd ákveður hve mikið gjald skuli greiða í sveitarsjóð fyrir leyfið, annað hvort árlega eða fyrir hverja sýningu. Lögreglustjóri getur veitt leyfi til einstakra sýninga og ákveður hann þá gjaldið í sveitarsjóð.

53. gr.

Ef sýndar eru myndir, sem að dómi lögreglustjóra eru siðspillandi, hvort sem það eru skuggamyndir eða kvikmyndir, getur lögreglustjóri bannað að sýna þær. Barnaverndarnefnd getur og bannað, ef henni sýnist ástæða til, að láta börn horfa á myndir, sem geta haft vond áhrif á þau.

IX. KAFLI

Samgöngur við skip.

54. gr.

Lögreglustjóra er heimilt, ef hann telur þess þörf til þess að halda uppi velsæmi og góðri reglu, að banna samgöngur við erlend skip.

X. KAFLI

Almenn ákvæði um hreinlæti og þrifnað.

55. gr.

Enginn má saurga eða á nokkurn hátt spilla neyzluvatni manna, hvort heldur er rennandi vatn í ám, lækjum eða lindum eða vatnsleiðslum í þróm eða brunnum.

Vatnsból skulu vera vel varin fyrir öllum óþrifnaði, og þess stranglega gætt, að skólpi eða öðru, er óþrifnaði veldur, sé eigi hellt þann veg, að runnið geti að þeim.

Fataþvottur eða önnur skarnhreinsun má ekki eiga sér stað svo nærri brunnum, að nokkur hætta sé á, að neyzluvatn saurgist af.

56. gr.

Stampa, opnar tunnur, fót eða önnur ílát með lifur, grút eða slori eða því um líku, má ekki láta standa á almannafæri, né hafa nokkuð laust eða í ílátum, sem ódaun leggur af eða óþrifnaði veldur.

Safngryfjur og forir skulu vera þaktar, svo að engan ódaun leggi af þeim og svo vel um girtar, að engin hætta geti af stafað fyrir menn eða skepnur.

Skylt er að hafa salerni við hvert íbúðarhús innan kauptúna og á hverju býli í sveitum, enn fremur skal skylt að hafa þvaghús við hvert samkomuhús.

57. gr.

Bannað er að hella skólpi á götu eða almannafæri, ekki má heldur hella þar eða skilja eftir neitt það, er óþrifnaði veldur.

For, slor og annað þvilíkt, skal jafnan flytja í heldum ílátum eða vögnum um götur eða alfaravegi, og skal sá, er á, eða sá, sem flytur, hreinsa upp, ef niður á götuna fer.

58. gr.

Skepnur má ekki slátra á eða við götu eða á almannafæri yfirleitt, heldur skal það gert í húsum, að húsabaki eða innan girðingar, og skal þess vandlega gætt, að skepnur sjái ekki blóðvöllinn, og hann sé hreinsaður strax að slátrun lokinni.

Bannað er að láta hunda komast á blóðvöll, þegar slátrað er sauðfénaði. Brot gegn banni þessu er á ábyrgð hlutaðeigandi hús- eða landráðanda.

59. gr.

Við hvert slátruhús skulu vera nægilega mörg ílát undir innanmeið og þannig fyrir komið, að öruggt sé, að hundar nái ekki til að éta úr þeim. Við heimaslátrun skal hafa á blóðvöllum ílát með loki undir sullu og innanmeið. Að lokinni hverri slátrun skal annað hvort brenna sullina og meinið eða grafa þau, minnst fullan metra niður í jörðu. Annars skulu slátruhússtjórar og aðrir, sem við slátrun fást, fara eftir fyrirskipunum héraðslækna og reglum þeim, er þeir kunna að setja um þessi efni.

60. gr.

Heilbrigðisnefndir hafa hver í sínum hreppi eftirlit með öllu því, sem að almennum þrifnaði lýtur. Fer um þetta efni eftir þeim heilbrigðissamþykktum, sem á hverjum tíma gilda fyrir hreppa sýslunnar.

ANNAR ÞÁTTUR

Viðaukaákvæði, er taka til kauptúnanna innan sýslufélagsins.

146

27. ágúst

XI. KAFLI

Umferðarákvæði.

61. gr.

Stéttir meðfram götum skulu eingöngu ætlaðar gangandi mönnum. Þeir, sem fara um gangstéttir eða götur, skulu jafnan vikja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir að vikja af gangstétt á akbraut, þó hún sé til vinstri. Við krossgötur skal, ef þörf gerist, sá bíða, sem er til vinstri handar.

62. gr.

Eigi má fleygja glerbrotum, steinum, nöglum, hálmi, ávaxtahýði, pappírsrusli eða öðru þess konar á almannafæri eða í opin göturæsi, né heldur skvetta þar skólpi eða öðru, er valdið getur hættu eða óþægindum fyrir vegfarendur. Bannað er að hrista gólfábreiður, viðra sængurföt eða hengja þvott eða annað til þerris á götu, eða fast við götu, torg eða almannafæri.

63. gr.

Þegar hús eru byggð að nýju eða eldri hús rifin og byggð upp að nokkru eða öllu leyti, skal eigandanum, ef húsið liggur við götu eða svæði, sem almenningur fer um, skylt að skýra lögreglustjóra frá, áður en verkið byrjar, og sanna fyrir honum heimild sína til verksins. Hann skal haga sér eftir fyrirætlum þeim, sem lögreglustjóri setur til að afstýra hættu, farartálmum eða óþægindum fyrir vegfarendur. Verkfæri og verkefni má ekki leggja frá sér á almannafæri, nema þar sem lögreglustjóri leyfir, og má ekki liggja þar lengur en nauðsyn krefur. Mold, mól, leifar af verkefni og annað, sem af byggingunni stafar, skal eigandinn færa burt, þegar húsagerðinni er svo langt komið eða verki því, sem unnið er að, að því verði við komið. Nú brennur hús eða mannvirki, eða það er flutt á burtu, án þess að annað sé byggt í staðinn, þá er eiganda eða umboðsmanni hans skylt að ganga svo frá rústunum, að ekki stafi hætta, óþrifnaður eða óprýði af.

64. gr.

Palla, stoðir og annan útbúnað við húsasmíðar eða önnur mannvirki eða viðgerðir á þeim, skal gera nægilega traust. Heimilt er lögreglunni að gera ráðstafanir hér að lútandi. Lausir stigar, sem notaðir eru við aðgerð húsa, málun, gluggaþvott eða þess konar, skulu vera nægilega traustir.

65. gr.

Nú gengur kjallaragangrið út að stétt eða götu og lengra fram en húshlið, og skal þá vera traust handrið beggja megin við það. Auk þess getur lögreglustjóri krafizt, að kjallaraopið sé byrgt með hlemm eða hlera frá því dimmir að kvöldi og þar til birtir að morgni. Í kringum birtugrófir við stétt eða götu, skal setja handrið úr járn eða öðrum málm, eða nægilega sterkar járngrindur yfir, jafnhátt stéttinni eða götunni. Handrið samkvæmt þessari grein mega ekki vera lægri en 60 cm.

66. gr.

Bannað er að hafa þakjárn laust úti og hafa eigendur ábyrgð á, að slíkt ekki fjúki öðrum til tjóns eða meiðsla. Sama gildir og um spýtnarusl og annað þess háttar, sem meiðslum eða skemmdum getur valdið, ef fýkur.

146

27. ágúst

Báta eða aðra slíka hluti, sem tálmað geta umferðinni, má aldrei setja á vegi, stræti eða annan alfaraveg eða svo nærri, að nokkur hluti þess gangi inn á veginn eða yfir hann, og getur hreppsnefnd eða lögreglustjóri látið færa slíka muni burt á kostnað umráðamanns, ef hann ekki gerir það sjálfur, eftir að hafa verið aðvaraður.

68. gr.

Í fjöru má ekki skilja eftir eða kasta seglfestu, grjóti eða neinu öðru, er tjóni getur valdið skipum eða bátum eða á nokkurn hátt hindrað umferð.

69. gr.

Það er stranglega bannað að ríða hraðar en hægt brokk á götum kaupúnanna.

70. gr.

Lausa hesta skal jafnan reka hægt og gætilega um götur kaupúnanna, og aldrei má siga hundum á skepnur nærri götu.

Með áburðarhesta má ekki hafa lengri viðdvöl á götunni en nauðsynlegt er til að taka ofan af þeim eða láta upp klyfjar.

Hestar í kaupúnunum, ef þeir eru þar staddir, skulu ávallt hýstir um nætur á vetrum.

71. gr.

Með vagna og hesta skal fara svo nærri vegarbrún eða gangstétt til vinstri handar sem auðið er. Um götuhorn skal ekið í kröppum boga, ef snúið er til vinstri handar, en í löngum boga, ef snúið er til hægri. Á götuhornum og gatnamótum er bannað að aka fram fyrir vagn eða hest, sem á undan fer. Sömuleiðis er bannað að nema staðar með hest eða vagn á gatnamótum eða fast við þau, eða nema staðar þar sem hestur eða vagn heldur kyrru fyrir beint á móti, hinum megin á götunni.

72. gr.

Á almannaferi má ekki taka beizli af hesti, sem beitt er fyrir vagn eða annað ökutæki. Láti nokkur hest standa fyrir hlöðnum sleða, vagni eða undir klyfjum, lengur en brýn nauðsyn krefur, getur lögreglan látið taka hest frá vagni og undan klyfjum og komið þeim til varðveislu á kostnað þess, er flutningnum stýrir.

Hesta má aldrei binda úti við í kaupúnunum, né láta þá standa í réttum í köldu veðri, eða óhæfilega lengi, að dómi lögreglunnar, þó að gott veður sé. Getur lögreglan tekið slíka hesta til varðveislu á kostnað umráðamanns.

Ferðamenn með hesta, sem viðdvöl hafa í kaupúnunum, skulu tafarlaust koma hestum sínum í hús eða haga, eftir tilvísun lögreglunnar, nema þeir hafi leyfi til að geyma þá á túnlóðum einstakra manna.

XII. KAFLI

Um skepuhald o. fl. í kaupúnunum.

73. gr.

Hænsni eða aðra alifugla má ekki hafa nema þeir séu í tryggilega afgirtu svæði á tímabilinu 10. maí til 30. september, svo að þeir geti ekki gert öðrum óskunda.

74. gr.

Það er á ábyrgð eiganda, að sauðfé, geitfé eða aðrir gripir þeirra geri engan óskunda eða skaða í kaupúnunum eða grennd þeirra, hvorki skemmi neitt eða fari inn í löggirt svæði, tún, matjurtagarða, skruðgarða eða trufla svefnfrið manna með

hávaða, enda getur sá, sem fyrir ágangi verður, handsamað slíka gripi til bráða-
birgða, en þá skal hann undir eins skýra lögreglustjóra frá því og öðrum mála-
vöxtum. Sérstaklega ber að hafa strangt eftirlit með þessu frá 20. maí til 20. sept.
árlega. Á þeim tíma má búfenaður ekki ganga laus í kauptúnunum eða um þau,
nema maður fylgi til að gæta hans eða hann sé í öruggri vörzlu.

Eftir almennan rúningstíma að vorinu má ekki láta sauðfé ganga innan tak-
marka kauptúnanna. Ef út af þessu er brugðið, varðar það eigandann sektum, og
enn fremur ber honum að greiða allan kostnað við handsömun og varðveizlu fén-
aðarins. Selja má fénaðinn til lúkningar þessum kostnaði, ef eigandinn greiðir
hann ekki. Frá þessu ákvæði geta þó hreppsnefndir veitt undanþágu.

75. gr.

Enginn má láta hesta sína eða kýr ganga lausa eða án eftirlits um götur kaup-
túnanna. Lausa hesta eða kýr á flækingsi um göturnar ber lögreglunni að hand-
sama og ráðstafa á kostnað eiganda.

76. gr.

Naut, sem farið er með um göturnar, skulu ætíð leidd í nægilega traustu bandi,
og minnsta kosti tveir menn fylgja hverju nauti árs gömlu eða eldra. Ekki mega
naut standa úti á götu eða stræti gæzlulaus. Naut hálfis árs eða eldri mega alls
ekki ganga saman við kýr kauptúnanna.

77. gr.

Skyllt er öllum að hlýða fyrirmælum hreppsnefndar um hagabeit í landi kaup-
túnanna, bæði hvernig hagabeit skuli hagað og gjöldum fyrir hana. Á slíkum
gjöldum er lögtaksréttur.

78. gr.

Enginn maður má siga hundum á annan mann eða láta fyrirfarast að aftra
því, ef hann verður var við, að hundur ræðst á mann, ef honum er það unnt, án
þess að stofna sér í hættu. Hundar, sem ráðast á menn eða elta skepnur, eru rétt-
dræpir. Hundar mega ekki vera lausir um nætur svo nokkru ónæði valdi íbúum
kauptúnanna. Flækingshunda, sem ekki eru í eigu eða umsjón neins manns, getur
lögreglan látið handsama og auglýsa. Gefi enginn sig fram innan þriggja sólar-
hringa og borgi áfallinn kostnað, skal lóga slíkum hundum, ef enginn vill taka þá
að sér.

79. gr.

Um sauðfjárrekstra og hrossarekstra, sem koma til kauptúnanna til útflut-
nings eða til slátrunar, gerir lögreglustjóri þær fyrirskipanir, sem nauðsynlegar
þykja til að afstýra farartálma eða hættu fyrir börn og aðra vegfarendur.

XIII. KAFLI

Um íóðir og mannvirki.

80. gr.

Enginn má í löndum kauptúnanna rista torf eða strengi, stinga hnausa, rífa lyng
eða hris, nytja slægjur eða taka grjót, sand eða mól án leyfis og tilvísan landeig-
anda, enda samþykki hreppsnefnd.

81. gr.

Skyllt er hverjum, sem tekur mó í löndum kauptúnanna, að ganga svo frá
gröfum og haga greftri þannig, að ekki stafi hætta af, enda má enginn taka mó

146 í löndum kaптúnanna nema með leyfi og eftir tilvísun landeiganda, enda sam-
27. ágúst þykki hreppsnefnd.

XIV. KAFLI

Um eftirlit með börnum í kaптúnunum.

82. gr.

Foreldrum og öðrum hlutaðeigendum er skylt að annast um, að tilhlýðilegt eftirlit sé haft með óstálpuðum börnum, sem eru á þeirra vegum, þegar þau eru á almannafæri.

Börn yngri en 10 ára mega ekki vera á almannafæri seinna en kl. 10 á kvöldin á tímabilinu frá 1. sept. til 14. maí, og ekki seinna en til kl. 12 frá 15. maí til 31. ágúst, nema þau séu í fylgd með fullorðnum.

83. gr.

Börn yngri en 14 ára mega alls ekki selja vörur á almannafæri. Þó skal börnum 8 ára og eldri heimilt að selja dagblöð, fréttablöð og aðgöngumiða að íþróttasýningum, dagskrár og merki, er gilda fyrir sérstaka hátíðisdaga.

XV. KAFLI

Um almennt hreinlæti í kaптúnunum.

84. gr.

Á almannafæri má ekki kasta hræjum, slógi, ösku, sorpi, skólpi eða öðrum óhreinindum. Allt slíkt, svo sem innfyli úr skepnum, sem eigi eru notuð, skal láta í gryfjur þær, sem mykja og annar áburður er látinn í.

Skyldur er hver húsráðandi, við götur kaптúnsins, að sjá um að haldið sé hreinum portum og annarri óbyggðri lóð kringum hús hans. Enginn má fleygja sorpi eða öðrum óhreinindum inn á lóð annars manns eða orsaka, að slíkt berist á lóðina.

Hey, mó eða áburð eða annað þess konar, sem slæðist eða hrynur af flutningi á göturnar, skal sá, er flutningnum ræður, skyldur að hreinsa samdægurs.

Nú eru settar safngryfjur eða safnkassar á ýmsum stöðum í kaптúnunum, og eru menn þá skyldir til, ef hreppsnefnd ákveður svo, að setja slor eða annan fiskúrgang í safngryfjur eða safnkassa þessa, ef þeir eigi nota það sjálfir.

85. gr.

Áburð og annað slíkt, sem óþef leggur af, má aðeins flytja um göturnar í lokuðum vögnum, vel þéttum. Má eigi fylla þá svo að úr þeim hrynji meðan á flutningnum stendur.

86. gr.

Sorphauga, áburðarhauga, salerni, forir eða því um líkt, má ekki hafa í nánd við götur, stræti eða svæði, sem almenningur fer um, nema í gryfjum nægilega byrgðum, og skal þá hafa til þess leyfi heilbrigðisnefndar.

87. gr.

Á húshliðum eða göflum, sem vita að götu, strætum eða torgum, má ekki hengja á nagla eða festa á annan hátt neins konar fiskiföng eða annað, sem óprifnaður er að eða óþefur, og ekki má heldur hafa fisktrönur á almannafæri.

88. gr.

146

Í opin ræsi má ekki kasta neinu því, sem óhollustu getur valdið, eða stíflað rennurnar. 27. ágúst

ÞRIÐJI ÞÁTTUR

Almenn ákvæði.

XVI. KAFLI

Um staðgildi samþykktarinnar og hvernig henni skuli beitt.

89. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir lögsagnarumdæmi Suður-Þingeyjarsýslu. Þó gilda ákvæði II. þáttar aðeins um þau kauptún innan sýslufélagsins, sem ekki hafa sérstaka lögreglusamþykkt.

90. gr.

Hreppstjórar skulu, hver í sínum hreppi, hafa gætur á að fyrir mælum samþykktar þessarar sé hlýtt, og ástunda að koma í veg fyrir brot á henni.

Komist hreppstjóri að því, að brot sé framið, skal hann jafnskjótt kynna sér málavöxtu og senda lögreglustjóra skýrslu um málið án tafar.

XVII. KAFLI

Um hegningarákvæði, kostnað o. fl.

91. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á samþykkt þessari, skal farið sem almenn lögreglumál.

92. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum allt að 1000 krónum, ef ekki liggur við þyngri refsing að lögum.

Hagnaður sá, er sökudólgur kann að hafa haft af broti sínu og enginn einstakur maður á tilkall til, skal upptækur ger og renna, auk sekta, í sveitarsjóð þess hrepps, þar sem brot er framið. Nú hefur maður drýgt brot í fleirum en einum hreppi, sem refsað er fyrir í sama máli, og rennur þá sekt hans og upptækur hagnaður í sýslusjóð.

93. gr.

Ef einhver lætur það ógert, sem er skylda hans samkvæmt samþykkt þessari eða fyrirskipunum lögreglustjóra samkvæmt henni, getur lögreglustjóri látið framkvæma það. Kostnað við þetta og kostnað sem leiðir af þeim ráðstöfunum, sem lögreglustjóri gerir, eða lætur gera til að hindra brot gegn samþykktinni, greiðir sveitarsjóður þess hrepps, þar sem ráðstöfunin er framkvæmd, en skyldur er hinn seki að endurgreiða kostnaðinn að fullu.

94. gr.

Kostnaður, sem leiðir af samþykkt þessari, og ekki verður krafizt af einstökum mönnum, greiðist úr sveitarsjóði þess hrepps, þar sem til hefur verið kostnað.

Leiði kostnað af ráðstöfunum, er varða lögsagnarumdæmið í heild, greiðist hann úr sýslusjóði.

- 146** Lögreglusamþykkt þessi staðfestist hér með samkvæmt lögum nr. 107 frá 8. maí 1935, um lögreglusamþykktir utan kaupstaðanna, til þess að öðlast gildi þegar 27. ágúst í stað, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í dómsmálaráðuneytinu, 27. ágúst 1945.

Finnur Jónsson.

Ragnar Bjarkan.

- 147** Staðfesting forsetans á skipulagsskrá fyrir „Menningar- og minningarsjóð 27. ágúst kvenna“, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af dómsmálaráðherra 27. ágúst 1945.

Skipulagsskráin er þannig:

SKIPULAGSSKRÁ

fyrir Menningar- og minningarsjóð kvenna.

1. gr.

Nafn sjóðsins er Menningar- og minningarsjóður kvenna.

2. gr.

Stofnandi sjóðsins er frú Briet Bjarnhéðinsdóttir.

3. gr.

Stofnfé sjóðsins er dánargjöf frú Brietar, að upphæð kr. 2000.00, sem afhent var af börnum hennar á 85 ára afmæli hennar, 27. sept. 1941, og telst sá dagur stofndagur sjóðsins.

Sjóðurinn nemur nú kr. 26606.13.

4. gr.

Tilgangur sjóðsins er að vinna að menningarmálum kvenna:

- a. með því að styðja konur til framhaldsmenntunar við æðri menntastofnanir, hérlandar og erlendar, með náms- og ferðastyrkjum.

Ef ástæður þykja til, svo sem sérstakir hæfileikar og efnaskortur, má einnig styðja stúlkur til byrjunarnáms, t. d. í menntaskóla;

- b. með því að styðja konur til framhaldsrannsókna, að loknu námi, og til náms og ferðalaga til undirbúnings þjóðfélagslegum störfum, svo og til sérnáms í ýmsum greinum og annarra æðri mennta;

- c. með því að veita konum styrk til ritstarfa eða verðlauna ritgerðir, einkum um þjóðfélagsmál, er varða áhugamál kvenna. Þó skulu námsstyrkir sitja í fyrir-rúmi meðan sjóðurinn er að vaxa.

Komi þeir tímar, að konur og karlar fái sömu laun fyrir sömu vinnu og sömu aðstæður til menntunar, efnalega, lagalega og samkvæmt almennings-áliti, þá skulu bæði kynin hafa jafnan rétt til styrkveitinga úr þessum sjóði.

5. gr.

Tekjur sjóðsins eru:

Dánar- og minningargjafir, áheit og aðrar gjafir, tekjur af ýmsri starfsemi í þágu sjóðsins, vextir.